

Când 41 de fermieri sunt prezentați ca succes, dar mii de agricultori rămân în criză

Mișcarea „**Construim Încredere**” consideră că discuția despre sprijinul acordat agricultorilor trebuie readusă în zona realității, nu a comunicării triumfaliste.

În ultimele declarații publice, conducerea Ministerului Agriculturii a prezentat mai multe intervenții ale statului ca soluții pentru sector: Facilitatea de Creditare în Agricultură, rambursarea TVA, compensarea accizei la motorină, ajutoare pentru secetă, achitarea subvențiilor și alte măsuri administrative.

Problema nu este că aceste instrumente nu există. Problema este că ele sunt prezentate ca și cum ar răspunde proporțional unei crize profunde, în timp realitatea din teren arată altceva: fermieri îndatorați, lipsă de lichidități, pierderi provocate de secetă, costuri mari la inputuri, prețuri instabile, restanțe la subvenții și un sentiment tot mai accentuat că statul reacționează târziu și parțial.

Un exemplu grăitor este componenta de capital circulant agricol din cadrul FCA. Potrivit datelor oficiale ale MAIA, până la 22 mai 2026, doar **41 de afaceri agricole** au accesat această componentă, în valoare totală de **16,54 milioane lei**, ceea ce reprezintă doar **3,37% din volumul total al resurselor FCA acordate**.

Raportat la un număr orientativ de 10.000 de fermieri, acești 41 de beneficiari reprezintă **0,41%**. Raportat la 30.000 de fermieri, înseamnă **0,14%**. Cu alte cuvinte, o măsură care ajunge la o fracțiune infimă din sector nu poate fi prezentată ca soluție majoră pentru agricultură.

FCA poate fi un instrument util, însă în principal pentru fermierii care încă sunt bancabili, care pot demonstra capacitate de rambursare, care au garanții și care pot trece analiza unei bănci comerciale. Pentru agricultorii aflați deja în datorii, cu pierderi repetate și fără lichidități, un nou credit nu este neapărat salvare. În unele cazuri, poate deveni doar o nouă povară.

La fel, rambursarea TVA este necesară, însă nu reprezintă un sprijin direct, ci returnarea unor bani care aparțin deja agentului economic. Compensarea accizei la motorină reduce parțial un cost, dar nu acoperă pierderile de producție. Ajutorul pentru seceta din 2025 vine abia în 2026 și este limitat ca

buget. Iar restanțele la subvenții afectează direct încrederea fermierilor în stat.

În alte state europene, reacțiile la crizele din agricultură au fost mai rapide și mai consistente. În România, Comisia Europeană a aprobat în 2024 o schemă de ajutor de stat de **400 milioane euro** pentru compensarea fermierilor afectați de secetă severă, sub formă de granturi directe. În Spania, Guvernul a aprobat un pachet de aproximativ **2,2 miliarde euro** pentru combaterea efectelor secetei, inclusiv peste **636 milioane euro** ajutor direct pentru fermieri. În Polonia, Guvernul a anunțat subvenții pentru fermierii afectați de prețurile mici la cereale, inclusiv sprijin pe tonă și pe hectar. La nivelul Uniunii Europene, în contextul problemelor de lichiditate, statelor membre li s-a permis să majoreze avansurile către fermieri până la **70% din plățile directe** și până la **85% pentru intervențiile pe suprafață și animale**.

Aceste exemple arată diferența dintre o reacție de criză și o comunicare de criză. În statele europene, atunci când agricultorii ajung sub presiune majoră, intervenția nu se limitează la a enumera credite, rambursări și promisiuni. Se discută despre granturi directe, compensații pentru pierderi, scheme de garantare, amânări sau restructurări de datorii, avansuri la plăți și măsuri de piață.

Dar, pentru a nu ne referi doar la exemple din statele membre ale Uniunii Europene, merită analizată și experiența Georgiei în atragerea fondurilor europene nerambursabile pentru agricultură și dezvoltare rurală. Georgia a tratat dezvoltarea rurală ca prioritate strategică și a beneficiat de investiții consistente și politici europene pe termen lung prin Programul ENPARD al Uniunii Europene, implementat continuu în perioada 2014–2025, cu un buget total de 234,5 milioane euro. <https://eu4georgia.eu/enpard/>

- Faza I (2014–2017) – 52 milioane euro;
- Faza II (2016–2019) – 50 milioane euro;
- Faza III (2018–2022) – 77,5 milioane euro;
- Faza IV (2021–2025) – 55 milioane euro.

Georgia a reușit astfel să atragă, pe termen lung, resurse europene nerambursabile consistente pentru agricultură și dezvoltare rurală. În aceeași perioadă, Republica Moldova a beneficiat practic de un singur program ENPARD, implementat în perioada 2015–2021, cu un buget total de

aproximativ 64 milioane euro, dintre care circa 53 milioane euro reprezentau suport bugetar.

Această diferență reflectă nu doar nivelul de finanțare atras, ci și diferențe importante de abordare strategică, continuitate instituțională și capacitate de valorificare a oportunităților europene pentru dezvoltarea agriculturii și a spațiului rural.

Acest lucru se întâmplă în condițiile când tot mai mulți agricultori se confruntă nu doar cu lipsa lichidităților, ci și cu acumularea datoriilor, penalități, riscul executărilor silite și imposibilitatea accesării unor noi credite. Pentru mulți fermieri mici și mijlocii, instrumentele bazate exclusiv pe creditare nu mai reprezintă o soluție reală.

În același timp, agricultura Republicii Moldova rămâne vulnerabilă în fața secetei și schimbărilor climatice, în lipsa unor investiții suficiente în irigare și mecanisme eficiente de protecție împotriva riscurilor agricole. Tot mai mulți producători afirmă că activează sub costul real de producție, în condițiile unor prețuri instabile și ale unui sprijin insuficient adaptat realităților din teren.

Mișcarea „Construim Încredere” consideră că sectorul agricol are nevoie urgentă de măsuri reale: plăți rapide și predictibile, compensații proporționale pentru pierderi, sprijin pentru fermierii mici și mijlocii și investiții în reziliența climatică a agriculturii.

În lipsa unor intervenții rapide și coerente, Republica Moldova riscă accelerarea falimentelor în mediul rural și dispariția treptată a fermelor de familie.

Fermierilor li se spune că există soluții, dar foarte mulți dintre ei nu le simt efectiv. Iar atunci când doar 41 de beneficiari sunt prezentați ca dovadă de succes, apare o ruptură evidentă între mesajul oficial și realitatea din gospodăriile agricole.

Mișcarea „**Construim Încredere**” consideră că sectorul agricol are nevoie de o abordare serioasă, nu de raportări cosmetizate. Avem nevoie de răspunsuri clare:

- Câți fermieri au solicitat sprijin și câți au fost respinși?
- Câți agricultori nu mai pot accesa credite?
- Care este valoarea restanțelor statului față de agricultori?
- Cât sprijin ajunge efectiv la fermierii mici și mijlocii?

- Câte gospodării agricole sunt în risc de faliment?

Cât de repede ajung banii la fermieri, nu doar câte măsuri sunt anunțate?

Agricultura nu poate fi salvată prin declarații. Ea are nevoie de lichidități reale, plăți rapide, compensații proporționale cu pierderile, restructurarea datoriilor, garanții funcționale, predictibilitate și politici publice adaptate la realitatea din teren.

Când mii de agricultori se confruntă cu datorii, secetă și risc de faliment, statul nu trebuie să transforme câteva zeci de credite într-o poveste de succes. Statul trebuie să demonstreze că poate proteja un sector strategic pentru economia și securitatea alimentară a Republicii Moldova.

Când fermierii sunt în prag de faliment, statul nu trebuie să se laude cu câteva zeci de credite. Statul trebuie să demonstreze că are un plan real de salvare, redresare și modernizare a agriculturii Republicii Moldova.

Mișcarea Civică "Construim Încredere!"

28.05.2026